

Opgesloten in pijn en verdriet

Documentairemaker Oeke Hoogendijk maakte de film *Housewitz* over haar moeder Lous Hoogendijk-De Jong (1926-2020). Zij overleefde de Holocaust, maar kwam door haar oorlogstrauma tientallen jaren niet buiten.

Er zijn al veel films over Holocaustoverlevenden gemaakt.

Wat wil je met 'Housewitz' laten zien?

"Mijn fascinatie was: hoe is het om na 1945 verder te leven met die oorlog? Bij mijn moeder was het oorlogstrauma erg zichtbaar. Ze kwam niet buiten en leefde 's nachts in haar met beeldschermen en spullen volgestouwd huis. Ik wilde laten zien dat de oorlog voor sommige mensen nooit klaar was."

Wat is het verhaal van je moeder?

"Mijn moeder groeide op in een Joods artsengezin in Utrecht. Toen in 1942 de deportaties begonnen, kwamen ze op de Barneveldlijst terecht: een groep Joden die vanwege hun maatschappelijke betekenis bescherming genoten. Voor die in werking trad was mijn opa al opgepakt omdat hij Joodse kinderen hielp onderduiken. Hij werd naar Auschwitz gedeporteerd en vermoord. Mijn moeders oudste broer trof hetzelfde lot. De rest van het gezin werd uiteindelijk ook weggevoerd. Mijn moe-

der kwam in Theresienstadt terecht, waar ze in 1945 werd bevrijd. Ze voelde zich nadien bijna nergens meer veilig en kreeg straatvrees. Maar ze was niet altijd verdrietig, ze maakte zich kostelijk en volgde van alles op radio en televisie. Via Duitse zenders probeerde ze te begrijpen hoe de Duitsers tot de Holocaust in staat waren geweest. Ze was ook gek op housemuziek, vandaar de titel."

Welke impact had het maken van deze film op jou?

"Het heeft enorm meegewerkt om mezelf te bevrijden. Mijn vader verliet ons toen ik jong was en mijn moeder zat opgesloten in haar pijn en verdriet, waardoor ze er niet altijd voor ons kon zijn. Daardoor werd ik vroeg volwassen. Ik dacht altijd vanuit haar: zij ging altijd voor, want ze had zo veel meegemaakt. Door jaren aan deze film te werken leerde ik haar beter begrijpen."

► **2DOC: HOUSEWITZ 22.10 NPO 2**